

Försättsblad Prov Original

Kurskod	Provkod	Tentamensdatum
0 M 0 6 6 G	3 0 0 0	2 0 1 8 - 1 1 - 1 0
Kursnamn	Omvårdnad GR (A), Omvårdnadens kunskapsområde	
Provnamn	Individuell skriftlig tentamen	
Ort	Östersund	
Termin	H18	
Ämne	Omvårdnad	

Anonymitetskod _____

Platsnummer _____

Mittuniversitetet

MID SWEDEN UNIVERSITY

Avdelning för omvårdnad
Mittuniversitetet
Sundsvall/Östersund

OMTENTAMEN

Omvårdnad, sjuksköterskeprofessionens utveckling, vetenskapsteori, forskningsmetod och lagstiftning 4 hp

Sjuksköterskeprogrammet, 180 hp, Omvårdnad, HT-18, Termin 1
Kurskod OM066G

Max poäng 52 p
95 % = 49,5 - 52p = A Framstående
85 % = 44 - 49p B - Mycket bra
75 % = 39 - 43,5p = C - Bra
70 % = 36,5 - 38,5 p = D - Tillfredsställande
65 % = 34 - 36p = E – Tillräckligt -Godkänd
< 65 % = < 33,5p = Fx och F, underkänd. Ny tentamen krävs.

Datum: 2018-11-10
Skrivtid: 5 timmar
Antal sidor: 11
Hjälpmedel: Inga

Information till student och tentamensvakt: Skriv anonymitetskod, platsnummer och svaren på tentamensformuläret! Om handstilen är svår/oläslig kan bedömningen av svaret påverkas. Om du garderar dig genom att räkna upp fler svarsalternativ än vad som efterfrågas rättas endast så många alternativ som efterfrågas, i den ordning du har skrivit dom.

Lycka till!

Kursansvarig lärare:
Marie Ericsson, Sundsvall
Petra Agnholm och Cecilia Segevall, Östersund

OMVÅRDNAD OCH SJUJSKÖTERSANS PROFESSIONSUTVECKLING

1. Dorothea Orem, Kari Martinsen och Katie Eriksson har samtliga bidragit till utvecklandet av sjuksköterskans profession. På vilket sätt? Sätt ett kryss i rutan bredvid det rätta påståendet. (1p)

Påstående	Här nedanför ska du kryssa bredvid det rätta påståendet
De var sjuksköterskor och var kända för sitt fina handlag med patienterna.	
De var sjuksköterskor och utvecklade omvårdnadsteorier.	
De var sjuksköterskor och var kända för sina gedigna medicinska kunskaper.	

2. Vad betyder ordet empowerment? (1p)

3. Genom att studera omvårdnadsteorier och funderat mycket har man kommit fram till att omvårdnad rör sig kring fyra olika områden. Man kallar dem konsensusbegrepp.

- a) Tre (3) av dessa finns i tabellen nedanför. Vilka? Kryssa i rätt svar

(1p för varje rätt svar, max 3p)

Omvårdnadshandlingar	
Teorier	
Miljö	
Hälsa	
Sjukvård	
Liv	
Död	
Ohälsa	

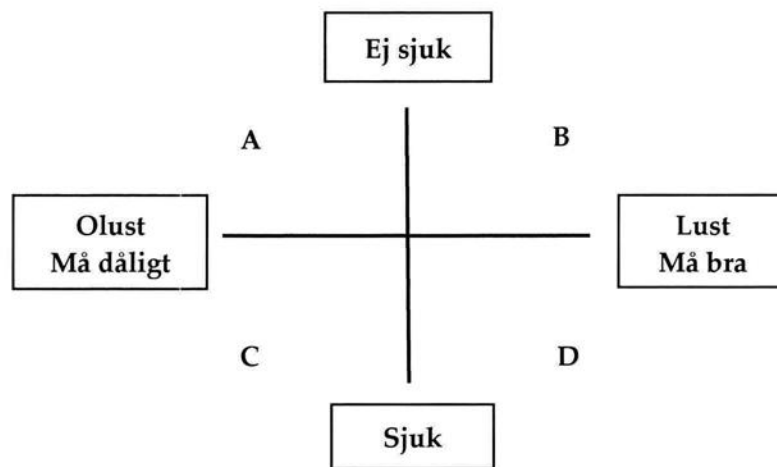
- b) Vilket är det fjärde konsensusbegreppet? (1p)

4. Britt som jobbar som byggnadsarbetare har länge haft ont i sitt knä. Det har bara blivit värre och värre, nu har hon så ont att hon inte kan sova fastän hon äter smärtstillande medicin.

Efter att ha varit på hälsocentralen (vårdcentralen) och träffat en läkare fick hon en remiss till röntgen. Efter att hon varit på röntgen får hon ett brev i brevlådan. Hennes läkare på hälsocentralen (vårdcentralen) har fått röntgensvaret. Han skriver att man sett på röntgen att hon har förändringar i knät som tyder på att hon har artros. Det är därför hon har ont, skriver doktorn.

Var befinner sig Britt i hälsokorset?

(1p)

5. Britt träffar en ortoped (en läkare som är specialist på kroppens ben och leder) som anser att hennes besvär är så svåra att hon behöver få en knäprotes. Hon läggs in för operation. När hon skrivs ut från sjukhuset skriver ortopederna ett sjukintyg där han skriver att hon ska vara sjukskriven under tre månader.

Britt skickar sjukintyget till Försäkringskassan som ser att enligt deras regelverk är det helt rätt att hon ska vara sjukskriven efter operationen.

Vilket påstående beskriver Britts illness, sickness och disease? Kryssa i rätt svar för de olika påståendena. (1p för varje rätt svar, max 3p)

Påstående	Illness	Sickness	Disease
Britt har så ont i sitt knä att hon inte kan sova fastän hon tar smärtstillande medicin.			
Britt har artros i sitt knä.			
Både läkaren och Försäkringskassan tycker att det är rätt att Britt ska vara sjukskriven i tre månader efter operationen.			

6. Hälsokorset är en modell som beskriver två saker: en persons mående, alltså om en person upplever att hen har hälsa; samt om personen är frisk eller sjuk (till exempel har avvikande provsvar eller inte).

Begreppssamlingen *illness, sickness och disease* innehåller också dessa båda delar, men också ett sätt till att se på hälsa. Detta tredje sätt att se på hälsa finns inte i hälsokorset. Vad är det denna tredje del i begreppssamlingen beskriver? (1p. Inget poäng ges om du skriver exemplet ur fallet Britt som svar.)

7. Du arbetar som sjuksköterska på ortopedavdelningen där Britt vårdas i samband med operationen.

Läkaren har skrivit ut smärtstillande läkemedel som du ger Britt flera gånger om dagen. Natten före operationen är Britt väldigt rädd och kan inte sova. Du jobbar den natten och sätter dig en stund och pratar med Britt och håller hennes hand. Efter en stund känner sig Britt lugnare och tackar dig för att du har lyssnat. "Nu tror jag att jag kan somna", säger hon.

- a. Vad är det du gör i fallet ovan som är en oberoende åtgärd? (1p)

- b. Vad betyder det att en åtgärd är beroende? (1p)

Anonymitetskod _____

Platsnummer _____

8. Som sjuksköterskor behöver vi ha kulturell kompetens. Två viktiga delar i vår kulturella kompetens är *kulturell medvetenhet* och *förmågan att kunna genomföra en kulturell bedömning*. Jirwe, Momeni och Emami (2014, s. 354) anger också en tredje del i vår kulturella kompetens förutom de två ovan nämnda.

Vilken är den tredje delen i kulturell kompetens och vad innebär den? (1p för rätt benämning, 1p för rätt beskrivning, max 2p)

9. Det systematiska arbetssätt som vi sjuksköterskor använder i vårt dagliga arbete heter omvårdnadsprocessen.

a. Vilket är det första steget i omvårdnadsprocessen? (1p)

- b. Vilka av nedanstående delar ingår i omvårdnadsprocessen? Kryssa i sant eller falskt för varje del. (0,5p för varje rätt svar, max 4p)

	Sant	Falskt
Omvårdnadsdiagnos		
Planering (mål, ordinationer)		
Kontakttagande		
Genomförande av åtgärder		
Samverkan		
Utvärdering		

10. Rosa är 82 år och bor ensam i en lägenhet i en stad. Rosas man dog när han bara var 28 år gammal i en arbetsplatsolycka. Då rasade hela hennes liv, och ända sedan dess har hon känt sig fruktansvärt ensam. Hon gifte aldrig om sig utan uppfostrade sina barn själv. Nu har barnen flyttat långt bort och har egna familjer. De ses sällan, och barnen har nog aldrig riktigt förstått hur ensam hon känner sig.

På senaste tiden har Rosa börjat få problem med yrsel. Hon vågar inte gå ut så mycket längre utan sitter mest inne. Hemtjänsten ska ringa varje förmiddag för att höra hur det är med henne. Men det händer ofta att de inte ringer, antagligen har de mycket att göra. Men de dagarna när de inte ringer känner hon sig så väldigt bortglömd.

- a. Vad i texten beskriver Rosas sjukdomslidande, livslidande och vårdlidande? Fyll i rätt ord vid rätt påstående. (1p för varje rätt svar, max 3p)

Ända sedan Rosas man dog har hon känt sig fruktansvärt ensam, inte ens hennes barn har nog förstått det.	
Rosa har börjat få problem med yrsel.	
När hemtjänsten glömmet bort att ringa känner hon sig bortglömd.	

- b. Vad heter den omvårdnadsteoretiker som formulerade begreppen sjukdomslidande, livslidande och vårdlidande? Sätt ett kryss i rutan bredvid rätt namn. (1p)

Katie Eriksson	
Florence Nightingale	
Virginia Henderson	

11. Du är sjuksköterska på en vårdavdelning. Utifrån vad du känner till om sjuksköterskans profession, vilket av nedanstående områden ansvarar du för i ditt arbete på avdelningen? Sätt kryss vid rätt svar. (1p)

Hur patienternas näringsintag fungerar.	
Bestämna vilken medicinsk behandling patienterna ska få.	
Besluta om vilka undersökningar patienterna ska genomgå.	

12. Du har precis läst en ny bok som sammanfattade aktuell forskning och som handlade om hur sjukvården kan göra livet bättre för personer som drabbats av vissa sjukdomar. Vilken typ av kunskap är en sådan litteratursammanställning? (1p)
-

13. Du tycker att boken är intressant och bra. Samtidigt är det vissa saker i boken som du saknar. På den avdelningen där du jobbar har ni speciella rutiner för att ta hand om dessa personer, och de fungerar jättebra. Du vet att när du gör vissa enkla åtgärder för personerna så är det väldigt bra för dem. Vilken typ av kunskap besitter du? (1p)
-

14. I Antonovskys teori om känsla av sammanhang (KASAM) anger han tre delar som sammantaget kan säga oss om vår känsla av sammanhang är hög eller låg. Ange de olika delarnas namn vid beskrivningen av delarna. (1p för varje rätt svar, max 3p)

I vilken utsträckning personen känner engagemang och motivation i händelser.	
I vilken utsträckning personen förstår vissa händelser, antingen sådana som inträffar i personens omgivning eller som drabbar personen själv. Att uppfatta omvärlden som förnuftsmässig, strukturerad och ordnad till otydlig och kaotisk.	
I vilken utsträckning personen upplever att han/hon hanterar olika händelser och har resurser som finns till förfogande.	

